

Най-важните семейни обезщетения

Семейните надбавки (изплащат се от данъчната служба - Finanzamt) и **обезщетенията за отглеждане на дете (изплащат се от здравноосигурителната компания)** са държавна финансова подкрепа за лица (биологични родители, осиновители, приемни родители и т. н.) с деца, ако **родителят и детето** отговарят на следните изисквания:

Общи изисквания

Законно пребиваване в Австрия

- **австрийско гражданство**,
- **чуждестранни граждани** (граждани на трети страни) с право на пребиваване по Закона за установяване и пребиваване (**NAG карта**) или по Раздел 54 от Закона за предоставяне на убежище (AsylG), с разрешение за пребиваване, разрешение за пребиваване със специална защита. (За деца родени по-късно, семейната помощ се отпуска със задна дата до раждането при представяне на карта за право на пребиваване)
- **граждани на ЕС с удостоверение за постоянно пребиваване** (или удостоверение за адресна регистрация, издадено преди 1.1.2006 г.)
- **лица с право на убежище**, от месеца на връчването на решението за предоставяне на закрила
- заети лица, които имат право на **субсидиарна закрила** и които не получават обезпечение за първа необходимост (в случай на **обезщетение за отглеждане на дете**, се губи правото на гарантирани минимални средства) (Внимание! Ако загубите работата си, губите и правото си на семейни надбавки).
- **Бежанци от Украйна**, които имат временно право на пребиваване (ретроспективно право от 12 март 2022 г. за срока на престоя им, максимум до 3 март 2024 г.).

Център на жизнени интереси/ Постоянно пребиваване в Австрия

Центърът на жизнените интереси резултат от интензивността на личните контакти и икономическите интереси в една страна. Примери за документи, които трябва да се представят: регистрация на основно местожителство, договор за наем (вид и размер на апартамента), трудови договори на родителите, доказателство за текущи разходи (ток, парно и др.), потвърждение, че децата посещават детска ясла, детска градина или училище в Австрия и др.

Споделено домакинство (от родителя, който подава заявлението и детето).

Отговарящ на условията е родителят, в чието домакинство живее детето, или родителят, който основно е отговорен за издръжката. Ако детето живее с двамата родители в едно домакинство, предимство има майката, която обаче може да се откаже от него в полза на другия родител.

Специални разпоредби в рамките на ЕС

1) Принцип на държавата на заетостта

За изплащането на семейни надбавки е отговорна държавата-членка на ЕС, в която единият от родителите работи (самостоятелно зает или нает), дори ако семейството живее постоянно в друга държава-членка.

2) Принцип на държавата на пребиваване

Ако и двамата родители работят в различни държави, семейните надбавки се отпускат от държавата на работа, в която детето живее с един от родителите или в която се намира семейното местожителство.

Ако се получават семейни надбавки в друга държава от ЕС, правото на австрийска семейна надбавка отпада или размера и се намалява до компенсаторни плащания (подава се заявление в края на годината се изплаща разликата).

Индексацията беше отменена през юни 2022 г.: Индексирани бяха семейните надбавки, сумите по скалата за братя и сестри, сумата за увеличение в случай на значително увреждане и надбавката за започване на училище. Индексацията се прилага за получилите обезщетения между 01.01.2019 г. и 30.06.2022 г. Лицата, които имат право на обезщетение от юли 2022 г. ще получат пълните суми. За периода между януари 2019 и юни 2022 ще се извърши допълнително изплащане.

Размерите на семейните надбавки за деца, които постоянно пребивават в зоната на ЕС/ЕИП и Швейцария, можете да намерите на: <https://www.frauen-familien-jugend.bka.gv.at/familie/finanzielle-unterstuetzungen/familienbeihilfe0/Familienbeihilfebetr-ge-frB-rger-aus-dem-EU-EEA-Raum-und-Switzerland.html>

Семейна надбавка

В допълнение към общите изисквания трябва да се спазят следните правила:

Правото на семейна надбавка съществува **независимо от нивото на доходите** на родителите.

На дете може само **едно** лице да подаде заявление.

Детето има право да получава семейните надбавки **лично**, само ако е сираче или ако родителите, които отговарят за издръжката, могат да докажат, че не я плащат.

Пълнолетни деца могат да подадат молба до данъчната служба и да получават директно семейните надбавки на разплащателната им сметка (предпоставка за директно изплащане на семейни надбавки е родителят да е съгласен с банковия превод).

А.) Продължителност/възрастови ограничения

1) Всички непълнолетни деца до навършване на 18 години (навършване на пълнолетие) имат право на семейна помощ. **От 19-годишна възраст** се вземат под внимание доходите на детето (ако надвишават €15.000/година). **Не се вземат под внимание:** чирашка заплата, пенсия за сираци, обезщетения за сираци и обезщетения, освободени от данък върху доходите.

2) Деца до 24-ия или 25-ия си рожден ден¹

а.) ако са в **професионално обучение или допълнителна професионална квалификация**, при следване, при представяне на доказателство за успех в обучението (16 ECTS точки),

б.) между края на училищното образование и възможно най-ранното начало на по-нататъшно професионално обучение,

в.) за времето между **края** на военната служба (или общественополезен труд) и възможна най-ранното **начало** на професионално обучение. Планираното минимално време за период на следване не може да бъде превишено с повече от **1 семестър**, а планираното време за цялостно обучение с повече от 1 година. Възможни са максимум **2 промени на специалността** на следване.

С някои изключения (обществено полезен труд, раждане на дете, следване, доброволна социална година), семейните надбавки могат да се получават **до 25-годишна възраст²**.

3) неограничени във времето семейни надбавки

За деца с **тежки** увреждания с повече от 50% **неработоспособност** (изисква се медицинско свидетелство от федералната служба за социално подпомагане), може да се кандидатства за увеличена семейна надбавка. **Доплащане към общата семейна надбавка: + € 164,90.-**

Б.) Размер на семейната надбавка

Семейната надбавка за 2023 на дете и месец е:

Възраст на детето	Сума на месец
от раждане	120,60 €
от 3 години	129,00 €
от 10 години	149,70 €
от 19 години	174,70 €

Месечният общ размер на семейната надбавка се увеличава по **скалата** за братя и сестри за всяко дете, ако семейната надбавка:

- се отпуска за **две** деца, с € 7,50 за всяко дете
- се отпуска за **три** деца, с € 18,40 за всяко дете и т.н.

За всяко дете в допълнение към семейната надбавка се изплаща **Kinderabsetzbetrag** (58,40 €).

Семейната надбавка може да се получи за максимум **5 години със задна дата**.

През септември се изплаща **стартова училищна помощ** от 105,80 евро за всяко дете на възраст между 6 и 15 години. За тази сума не е необходимо отделно заявление.

Доплащане за **многодетни семейства**: за всяко трето и по-нататъшно живеещо на територията на Австрия дете, за което се отпуска семейна надбавка, се изплаща сумата от **€ 21,20** на месец. **Лимит на дохода: 55 000 евро** (заявление до данъчната служба - формуляр Е 4 или данъчна декларация)

¹⁺² Във връзка с кризата с COVID-19, периодът на право се удължава при определени условия над възрастовата граница с максимум шест месеца.

Обезщетение за отглеждане на малко дете (Kinderbetreuungsgeld KBG)
за раждания от 01.03.2017г

трябва да се спазят следните условия:

- Право на получаване на **семейна надбавка** за детето
- **Законно пребиваване** в Австрия
- **Споделено домакинство** с детето и идентична регистрация на основното местожителство
- **Център на жизненоважни интереси** в Австрия
- **Паспортни прегледи майка-дете**: Доказателство за 5 прегледа по време на бременността и първия преглед на детето трябва да се представи при подаване на заявлението (копие). Останалите 4 прегледа трябва да бъдат доказани до 15-ия месец на детето. Ако само един преглед не се докаже навреме, надбавката за отглеждане на дете се намалява с **1300 евро на родител** (т.е. за другия родител само ако и той (тя) получава надбавка за отглеждане на дете). **Възможни са компромиси!**
- Спазване на лимита за допълнителни доходи за календарна година
- В случай на **разделени родители**, допълнително се изисква кандидатстващия родител да получава семейните надбавки и да притежава правата за попечителство над детето
- правата на попечителство над детето кандидатстващия родител да получава семейна надбавка.

Специални разпоредби: в рамките на ЕС и за служители на международни организации и дипломатически служители.

Има 2 модела за избор:

1) Обезщетение за отглеждане на малко дете с фиксиран размер

Фиксираната сума за дете е независима от референтния период.

Размер на обезщетението: € 15,38 до € 35,83 на ден (в зависимост от избрания вариант),
доплащане за многоплодно раждане: 50%

Период на обезщетение: от раждането на детето

а.) ако единият родител получава обезщетението: **от 365 до 851 дни**

б.) ако двамата родители си делят това право: **от 456 до 1063 дни** (вторият родител трябва да получава **най-малко 91 дни**)

Допълнителен доход: при получаване на обезщетение за отглеждане на малко дете по този модел, могат да се печелят **допълнително още 60%** от последния брутен доход като лимитът за допълнителни доходи е **€ 18.000** (= приблизително 1 372,00 x 14 **на година**).

Определяне на периода на обезщетение: след като се избере един от моделите е възможна само една промяна.

Промяна: Независимо от избрания модел, родителите могат да се редуват да получават надбавката за отглеждане на дете, **(до две смени)**, което означава, че може да има максимум **3 x блока**, като всеки блок трябва да продължи **поне 2 последователни месеца**.

2) Обезщетение за отглеждане на малко дете, което е зависимо от доходите на майката/бащата

Отпуска се само на лица, които действително са работили и са били социално осигурени в Австрия през последните шест месеца преди раждането на детето.

Размер на обезщетението: 80 процента от последния доход, макс. € 69,83, - дневно (около € 2100 месечно - без доплащане за многоплодно раждане)

а) средни доходи за последните три календарни месеца преди началото на забраната за работа

б) доходи през последната година преди раждането на детето

Период на обезщетение: от раждането на детето

а.) ако единият родител получава обезщетението: **до 365-ия ден**

б.) ако двамата родители си делят това право: **до 426 дни** (вторият родител получава минимум **61 дни** и максимум **365 дни**).

Допълнителен доход: разрешен само до **7.800 евро** за календарна година (например е разрешена **малка заетост**, както и обезщетения от осигуровки за безработица).

Промяна на модела не е възможна.

Допълнителните доходи включват например: пенсии, обезщетение за безработица, спешна помощ, обезщетение за допълнително обучение, обезщетение за образование на непълно работно време, обезщетение за болест, доход от незначителна заетост, доход от заетост.

Допълнителните доходи **не включват**: издръжка, семейна надбавка, надбавка за отглеждане на дете, обезщетение, обезщетение за майчинство, 13./14. заплата, стипендии съгласно закона за насърчаване на обучението.

Други разпоредби относно обезщетението за отглеждане на малко дете

Партньорски бонус:

Ако родителите са заявили фиксираното или свързано с дохода обезщетение за отглеждане на малко дете на приблизително равни части (50:50 до 60:40) и всеки от тях го е получавал за поне **124 дни**, всеки родител има право на партньорски бонус от **500 евро** (общо **1000 евро** за двамата родители) като еднократно плащане. След изплащането на бонуса за партньорство, за това дете може повече да се получава обезщетение за отглеждане на малко дете. Заявлението може да бъде подадено едновременно с молбата за надбавка за отглеждане на дете или по-късно отделно, но **не по-късно от 124 дни от последната възможна референтна дата**.

Бонус за семейно време (семеен месец/бащин месец):

Важат **общите изисквания плюс поне 182 дни** напълно осигурена **заетост** на бащата. **Семейно време**: е **периодът от 28 до 31 дни** в рамките на 91 дни от раждането, в който бащата спира да работи и се посвещава на семейството (месец на бащата)

Бонус за семейно време = € 22,60 на ден

Допълнителна помощ към обезщетението за отглеждане на малко дете с фиксиран размер:

Възможно е само за родители с ниски доходи

Размер на помощите: 6,06 € на ден,

Период на изплащане: максимум **12 месеца** по време на получаването на обезщетение за гледане на малко дете.

Допълнителен доход:

- Самотни родители или получаващия родител: до **€ 7.800.-**
- Доход на съпругата/съпруга/партньора: **по-малко от € 18.000.-** (= приблизително 1 372,00 x 14 на година).

Важно:

- **Връщане на суми:** Ако годишният лимит за допълнителен доход е надвишен, сумата, с която е била надвишена границата на допълнителния доход, трябва да бъде върната.
- **Отказ:** За да се избегне превишаване на лимита за допълнителни доходи обезщетението за отглеждане на малко дете може да бъде спряно за определен период (само за цели календарни месеци)
- **Случаи на затруднения - удължаване:** В определени случаи на затруднения получаването на обезщетение за отглеждане на дете може да бъде удължено с **3 месеца** (смърт, престой в приют за жени или в санаториум, лишаване от свобода) или с **4 месеца** (ако се получава от самотен родител и не се получава издръжка).
- **Не е възможно и двамата родители да получават обезщетение за отглеждане на малко дете едновременно** (изключение: родителите могат да получават обезщетението за отглеждане на малко дете **до 31 дни** едновременно само при първата промяна на правото на получаване).
- **Защита срещу уволнение:** Правото на връщане на работа след отпуск по майчинство продължава **до 2-ия рожден ден на детето**, независимо от това колко време се изплаща обезщетението за гледане на малко дете.
- Подайте заявлението навреме, ако е необходимо още преди да получите уведомлението за семейни надбавки, тъй като обезщетението за гледане на малко дете се изплаща ретроспективно само за първите **6 месеца назад**.

Онлайн калкулатор на <https://www.sozialversicherung.at/kbgOnlineRechner/>

Внимание: Тъй като тук са възпроизведени само най-важните разпоредби, ви молим да получите по-подробна информация от отговорните органи или консултантски центрове. Бихме искали да отбележим, че въпреки внимателната обработка могат да възникнат грешки и следователно не поемаме отговорност за информацията в този информационен лист!

Beratung für Männer und Frauen
1010 Wien, Hoher Markt 8/4/2 Tel: 01 712 56 04
<http://www.migrant.at> E-Mail: migrant@migrant.at

Beratung für Frauen
1010 Wien, Marc Aurel Straße 2a/2/10 Tel: 01 982 33 08
<http://www.migrant.at> E-Mail: migrantin@migrant.at

Diese Publikation wird aus Mitteln des Arbeitsmarktservice Wien und der Magistratsabteilung 17 gefördert

Integration
und Diversität

